cyan magenta yellow black

## Arta populară - una dintre cele mai emoționante forme ale manifestărilor umane

Venind de demult, arta populară face parte integrantă din limbajul nostru cultural şi artistic. Iile, covoarele (scoarţele), ţesăturile de toate felurile, ceramica, ciopliturile în lemn sintetic, minunata noastră artă populară îşi au izvorul în sensibilitatea şi măiestria cu care oamenii ştiu să îmbine culori, să ţese şi să picteze, să dăltuiască în lemn opere de o neasemuită frumuseţe.



pagina 4

## O scurtă istorisire de război

Ion (Jănică) Handra ne-a relatat, în timpul documentării pentru monografia comunei, despre drama unui soldat din Soci, pe nume Chiruţ Iordache. Acesta, în cel de-Al Doilea Război Mondial, lupta alături de camarazii săi pe linia frontului din zona Păstrăveni-Uricheni,

pagina 6



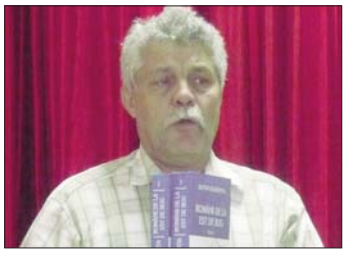
# GLASUL SATULUI

Anul II, nr. 5, noiembrie, 2011 PAGINI 8 glasul.satului@gmail.com

# Spectacol folcloric de anvergură la "hramul satului"




## Din nou, oaspeți basarabeni la Miroslovești



Dacă ar fi să calculăm, "pe genunchi', frecvența medie a contactelor noastre directe cu distinşii cărturari basarabeni, ar rezulta că la două-trei luni trăim bucuria acestui privilegiu. Şi asta, fiindcă onoranții noştri prieteni (sper că definirea relației noastre prin intermediul termenului "prieten" nu e mult exagerată), ori de câte ori trec prin vecinatatea noastră, în drumurile lor culturale prin această parte de Țară, fac şi necesara abatere de la drum, ca să ajungă la Miroslovești.

La sfârşitul lui martie, anul curent, o "delegație" miroslovesteană, invitată fiind, a participat la o festivitatea academică dedicată scriitorului Nicolae Dabija, la Universitatea "G. Bacovia" din Bacău. Evenimentul a fost şi un prilej de lansare a romanului "Tema pentru acasă" a distinsului scriitor basarabean, citit şi la Miroslovești", şi a volumului "Căderea comuniştilor" al profesorului universitar Vasile Şoimaru", această carte fiind chiar şi lansată în vatra noastră sătească. La eveniment, miroslovești prezenți au retrăit bucuria întâlnirii şi cu celebrul naist Vasile Iovu, al cărui nai a sunat maiestuos "pe viu" şi la noi în sat.

.....continuare pagina 5

## Cartea basarabeană în atenția publicului




Hramul Bisericii "Sf. Treime" din Miroslovești a prilejuit şi un eveniment de natură culturală, specific vieții laice. Fii ai satului domiciliați pe alte meleaguri, invitați particulari sau oficiali, între aceştia aflându-se şi cei doi distinşi parlamentari din colegiul nostru, au asistat la o prezentare de carte basarabeană aflată în inventarul Bibliotecii comunale.

În sala principală a bibliotecii, asistența a aflat de existența secțiunii de carte basarabeană, sector patrimonial datorat profesorului univ. dr. Vasile Şoimaru Dacă vreți să vă mențineți intactă sănătatea, atunci trebuie să aveți grijă atât de corpul cât şi de mintea dumneavoastră. Iată câteva sfaturi, preluate în cea mai mare parte de la celebrul psiholog american

.....continuare pagina 5

## Sărbătoarea "Sfintei Treimi", hramul Bisericii satului Miroslovești



**În tot Protopopiatul Paşcani, cu peste o sută de Biserici, doar Biserica satului nostru are prăznuirea "Sfintei Treimi". Şi, de când demnitatea administrativă de protoereu e deținută de părintele Pavel Postolache, fiu vrednic al satului Miroslovești, Sfânta Liturghie din această unică Zi a anului creştin-ortodox e cea mai încărcată de trăire spirituală pentru cei prezenți în Sfântul lăcaş. Cum să nu fie aşa, când ceremonialul liturgic e oficiat, de regulă, de un impresionant sobor de preoți?.....**

continuare pagina 3

Publicație trimestriala apărută la propunerea primarului comunei Miroslovești, Ionuț Gospodaru, și susținută financiar de Primărie și Consiliul Local

cyan magenta yellow black



# Micul jubileu al "Glasului..."


GLASUL SATULUI

PS Teofan, Mitropolitul Moldovei şi Bucovinei, în comuna Mirosloveşti

Publicaţie trimestrială apărută la propunerea primarului comunei Mirosloveşti, Ionuţ Gospodaru, şi susţinută financiar de Primărie şi Consiliul Local

Comuna Mirosloveşti a participat la un proiect ecologic naţional

Al doilea popas al scriitorului Nicolae Dabija la Mirosloveşti

Problemele copiilor cu părinţi plecaţi la străinătate

"Jubileul" este un termen desemnat de dicţionarele limbii române ca exprimând o sărbătoare dedicată unui eveniment, la un număr rotund de ani de la producerea lui. Şi tot dicţionarul ne edifică asupra faptului că "jubileul" a fost instituit iniţial pentru numerele cincizeci, douăzeci şi cinci (de ani, de la...).

Deşi sărbătoarea jubiliară e strâns legată de perioadă/timp, noi, redacţia publicaţiei "Glasul satului", vom lega aniversarea care ne priveşte de...numărul produselor realizate. Şi, evident, vom recurge şi la o reducere matematică. Vom simplifica prin cinci numărul douazeci şi cinci, consacrat în context, şi vom obţine un mini-jubileu pentru evenimentul cultural local, deja remarcat ca atare, adică realizarea celui de-al cincilea număr al gazetei mirosloveştene.

Evenimentul prin care ne "alintăm" aici (împreună cu cititorii noştri, sperăm) nu va fi marcat de vreun banchet sau cine ştie ce festivitate pompoasă, ci doar de o simplă aducere în atenţie a "performanţei" legate de revista noastră trimestrială, ajunsă, iată, la a cincea ediţie.

Şi ce se poate face, mai concret, în sensul celor de mai sus? Categoric, mai întâi trebuie să mulţumim iniţiatorului şi finanţatorilor "Glasului...", respectiv, domnului Ionuţ Gospodaru, primarul comunei, şi consilierilor locali (care girează iniţiativa primarului).

Apoi, se simte nevoia absolută de a evidenţia contribuţia consistentă a unor redactori şi colaboratori în realizarea acestei gazete săteşti, apreciată de către unii observatori neutri ca având chiar anvergură, comparativ cu produsele similare din mediul rural. Între cei remarcaţi ca fiind contribuabili direcţi (şi dedicaţi) la realizarea gazetei, sub aspectul conţinutului, e evidentă dăruirea d-lui prof. Ioan Leleu, care e colaboratorul nostru cel mai activ, a d-nelor prof.Georgiana Popa (redactor), înv. Leleu Alexandrina (colaborator) şi prof. Vica Stan, redactor.

În ce îl priveşte pe domnul primar, dânsul e şi un activ colaborator, prin contribuţia pe care o are în selectarea şi furnizarea imaginilor legate de tematica administrativă şi de cea legată de tradiţii, prin implicarea nemijlocită în relaţia cu cei care se ocupă de realizarea tehnică a revistei.

Nu vom trece cu vederea onoarea pe care o acordă publicaţiei noastre, oferindu-ne colaborarea, domnul ing. dr. Ionel Lupu, care, departe de ograda copilăriei, împământenit de la tinereţe în urbea Laşului, rezonează cu sensibilitate la problematica rurală.

Aminteam mai sus că apariţia publicaţiei noastre a fost remarcată în afara comunităţii. În acest sens am făcut referiri în numerele anterioare la articole din presa basarabeană ("Literatura şi arta" şi "Expresul de Ungheni"). Solidar cu faptele "consătenilor" săi, domnul prof. univ. dr. Vasile Şoimaru de la Chişinău (Cetăţean de Onoare al comunei Mirosloveşti), un neobosit călător prin românimea "din jurul României", a dus exemplare ale publicaţiei noastre pe meleaguri basarabene, ca pe un anume "blazon" al locurilor de baştină ale strămoşilor săi năvrăpeşteni.

Desigur, ce părinte nu e mândru de propriul copil? Aducem în vorbă această remarcă pentru a ni se ierte (parţial) eventualul păcat al "laudei de sine" (evident aici fiind vorba de un sine "colectiv"). Şi, cu toleranţa cititorilor noştri, cărora le intuim "solidaritatea locală", aducem şi ultimul exemplu în susţinerea ideii că "Glasul satului" e un produs cultural care merită acest (modest, totuşi) demers jubiliar. Anume, vom invoca onoarea pe care ne-o face ziarul "Buna ziua Iaşi", cotidian profesionist, dedicând revistei noastre un articol consistent, o prezentare a numărului patru al publicaţiei mirosloveştene. Între altele, distinsul autor al articolului, Dl Ionel Bostan (publicist, scriitor, profesor universitar), constată: "Puţine sunt comunele judeţului nostru care se pot mândri cu o revistă proprie. Între acestea – Mirosloveştii, care editează regulat – la fiecare trei luni – publicaţia locală "Glasul satului" (...). Ajunsă la ediţia a patra, publicaţia vine cu articole interesante pentru orice cititor, evident, vorbitor de limba română – şi nu, aşa cum ne-am fi aşteptat, doar pentru vieţuitorii din Soci, Verşeni ori Miteşti. Aruncându-ne o privire asupra numărului recent ieşit de sub tipar (Ianuarie – Martie, 2011, Anul II, Nr. 4, pagini 8), descoperim mai multe materiale asupra cărora merită să ne aplecăm cu luare aminte". Şi urmează prezentarea unor teme abordate de ziarul nostru, cu reproduceri consistente din articolele ediţiei.

Distinsul publicist ieşean găseşte în revistă şi alte smilitudini cu lumea urbană: „Nu lipsesc nici evenimentele culturale de pretenţii similare marilor oraşe. Astfel, redactorul-şef al revistei, la rubrica "Punţi peste Prut", se referă la lansări de carte şi conferinţe la care a participat doctorul în economie Vasile Şoimaru, conferenţiar la Academia de Studii Economice din Chişinău şi vlăstar al neamului făcut celebru de Mihail Sadoveanu, în romanul Neamul Soimăreştilor". Dl Ionel Bostan remarcă, de asemeni, în articolele gazetei legăturile noastre onorante cu distinse personalităţi basarabene: „Poate nu este lipsit de importanţă să adaugăm că, în decursul ultimilor ani, comunitatea mirosloveşteană i-a avut ca oaspeţi basarabeni pe scriitorii şi gazetarii Nicolae Dabija, Vlad Pohilă, Nicolae Rusu, pe artiştii emeriţi Ninela Caranfil (actriţă la Teatrul Naţional) şi Vasile Iovu (naist şi flautist la Filarmonică)".

Cu aceste aprecieri care oferă distincţie ocupaţiei noastre de factură gazetărească, aprecieri venite pe o „filieră" publicistică respectabilă, dar mai ales intermediate de un aşa de distins condei, încheiem apoteotic – şi, evident, recunoscători Dlui prof. univ.dr. Ionel Bostan – editorialul numărului jubiliar al gazetei noastre.

***Gheorghe Pârlea***

# Spectacol folcloric de anvergură la "hramul satului"




Hramul Bisericii satului Mirolovești este Sărbătoarea "Sfintei Treimi", dar tradiţia locală anticipează cu o zi bucuria, prin manifestări laice. Localnicii îşi invită "la hram" rudele şi prietenii din afara localităţii cu o zi înainte, de "Duminica Mare". De aceea mulţi săteni invocă confuz Hramul Bisericii, ca fiind în această zi şi nu luni, de "Sf. Treime".

În această Sfântă Duminică, după Slujba de la Biserică dedicată Înduhovnicirii Păstorilor dintâi ai Bisericii Creştine, musafirii, împreuna cu ospitalierele lor gazde, se bucură de deliciul borşului nostru moldovenesc şi al "veneticelor" sarmale garnisite cu friptură. Urmează apoi să participe cu toţii, fie ca spectatori, fie ca protagonişti, la "hora satului" şi să se dea în scrânciobe.

De la o vreme, ceea ce sătenii numesc "la bâlci" se ţine la "Budăie", locul redevenit foarte popular pentru această sărbătoare. În ultimii ani, înainte ca fiul său să devină primarul comunei, vrednicul gospodar al satului Ion Gospodaru (pizmuit de unii şi preţuit de alţii) a amenajat în preajma înstăritei sale gospodării loc bun pentru asemenea gen de petrecere sătească. El e, în parte, şi "dragomanul" evenimentului, căci "tocmeşte" scrânciobele, "manageriază" scenografia la faţa locului şi, la nevoie, participă şi la serviciul "de ordine publică", alături de agenţii profesionişti.

Marea atracţie a acestei ediţii a "Bâlciului de la Mirosloveşti" a fost, anul acesta, spectacolul folcloric, având ca invitat special, în premieră, Ansamblul Folcloric "Ciprian Porumbescu" din Suceava. Celebrii profesionişti în arta dansului şi cântecului popular au încântat câteva sute de spectatori care i-au secondat în horă pe artiştii dansatori şi i-au aplaudat entuziast pe interpreţii vocali.

***Gavriil Navrăpeşteanu***



# Sărbătoarea "Sfintei Treimi", hramul Bisericii satului Mirosloveşti



În tot Protopopiatul Paşcani, cu peste o sută de Biserici, doar Biserica satului nostru are prăznuirea "Sfintei Treimi". Şi, de când demnitatea administrativă de protoereu e deținută de părintele Pavel Postolache, fiu vrednic al satului Mirosloveşti, Sfânta Liturghie din această unică Zi a anului creştin-ortodox e cea mai încărcată de trăire spirituală pentru cei prezenți în Sfântul lăcaş. Cum să nu fie aşa, când ceremonialul liturgic e oficiat, de regulă, de un impresionant sobor de preoți?

Şi anul acesta părintele-protopop a venit la Biserica părinților şi bunicilor săi cu un număr impresionant de preacucernici părinți din Protopopiat (şi nu numai), câțiva fiind şi dânşii fii ai satului (părintele Octav Pantelimon şi părintele Bogdan Frăsilă).

Participanții la Sfânta Slujbă dedicată doctrinei fundamentale a credinței noastre (Celor Trei Persoane Îndumnezeite de Dumnezeu-Unul) au umplut naosul Bisericii, între ei aflându-se şi oficialii (parlamentari şi primari) invitați la hram de primarul comunei, dl Ionuț Gospodaru.

Ca de obicei, când Slujba e oficiată prin contribuția părintelui Pavel Postolache, şi acum ceremonialul religios a avut ca notă particulară, cum a remarcat şi părintele-paroh Liviu Simonciuc, verva oratorică şi frumusețea remarcabilă a cântărilor, însuşiri izvorâte din zestrea pastorală a părintelui-protopop.

***Redacția***



# Vaca bourului



Părintele Romică din Soci a copilărit şi, imediat ce şi-a împlinit ucenicia, a slujit Domnului pe meleaguri moldave mai puțin impregnate de trecutul istoric decât locurile în care propovăduieşte Cuvântul Domnului acum. De când e la Soci îşi exercită misiunea preoțească într-o frumoasă împletire cu misia lumească de bun cetățean în comunitatea care l-a adoptat. În acest context, e remarcabilă ataşarea sa de faptele demne ale înaintaşilor, cele ce au hrănit memoria urmaşilor. A ridicat monument soldaților care au stropit cu sânge jertfelnic glia locului şi a animat evenimente de aducere aminte chiar în locurile impregnate cu simbolistica faptelor vrednice ale strămoşilor. Îmi amintesc, între altele, un eveniment care a prilejuit părintelui repovestirea unei întâmplări demne de reactualizat.

Dar iată contextul prielnic istorisirii părintelui. Într-o frumoasă zi de primăvară, când se afla în comună doctorul Vasile Şoimaru, un ales oaspete basarabean – şi mai mult decât atât –, părintele Romică trimise veste să ne abatem, după ce săvârşim treburile noastre punctuale, şi pe la Soci. Fixase el un loc de întâlnire la marginea pădurii în care îşi aduseseră obol suprem patriei vreo 5oo de ostaşi români în primăvara şi vara anului 1944. Dar locul acesta fusese ales de părinte-paroh vizând o perspectivă temporală mai adânc pătrunzătoare în istorie.

Se ştie, de la cronicar, că prin aceste părți, în satul Boureni, megieş cu satul în care slujeşte părintele, Dragoş-Vodă, descălecătorul, ar fi ucis bourul, cu ajutor şi sacrificiu din partea Moldei, tovarăşa lui de vânătoare din lumea patrupedelor. În pădurea care desparte cele două sate, oamenii locului, cei ai trecutului, au consacrat fapta legendară prin intermediul toponimului "Dealul Căpățânii". În locul acesta, unde oamenii cei de demult, după ce s-au ospătat vânătoreşte la praznicul voievodal, au îngropat capul nefolositor al fiarei, părintele a înjghebat un ambient romantic pentru răgazul cel necesar trupului şi minții, cu o masă şi bănci încropite din leaturi de carpen. Şi, în preajma Sfintei Sărbători a Paştelui, părintele îşi aştepta oaspetele basarabean şi pe însoțitorii lui locali în acest loc cu reverberațiile vremurilor apuse. Adusese, împreună cu fiul său, seminaristul, un coş de nuci, colaci şi vin din producția satului, nu spre îmbuibare trupească ci spre folositoare zăbavă dăruită sufletului.

Musafirii părintelui veneau de la un alt loc de aducere aminte, de la Stejarul lui Andriuță, arborele care, după vreo cinci veacuri de înfruntare a stihiilor cerului, tocmai fusese doborât în ultima sa bătălie cu "balaurul" văzduhului. Basarabeanul venise cu stejărei din rădăcina altui bătrân vegetal, încă în viață peste Prut, ca să ducă mai departe, pe locurile strămoşilor din care el se trage, ştafeta timpurilor româneşti.

Şi în atmosfera aceasta plină de melancolia istoriei, vitregită, însă, de dulcile mângâieri ale primăverii, căci, deşi ne aflam într-o zi senină de aprilie, bătea un vânt aspru, o rămăşiță a crivățului, părintele Romică începu a ne povesti pățania sa, legată de relația lui cu legenda locului. Fusese împins, poate, să o facă acum şi pentru că protagonistul întâmplării era de față, ce-i drept, cu altă vârstă şi cu altă minte… Din tonul povestitorului cu har, încă de la început era uşor de înțeles că vom asculta o întâmplare hazlie.

Intermediată de cuvinte puțin diferite de cele ale povestitorului originar, iată şi istorisirea părintelui Romică:

***

Într-o vară, pe când fiul său avea vreo cinci anişori, tatăl se apucă să-i povestească acestuia "Legenda bourului moldav", chiar pe locul în care părintele deşira acum ghemul epic. Gândise că era cazul ca puiul de român aflat sub oblăduirea sa educativă să înceapă a-şi cunoaşte străbunii. Suspectându-şi tatăl, cu privire la veridicitatea mobilului care a dat naştere toponimului amintit, fiul îi cere acestuia, insistent şi cu gesturi patetice, imperative, să dezgroape capul bourului, ca să aibă dovada că atunci, demult, s-a întâmplat întocmai. Desigur, părintele Romică ştia că trebuie să fii foarte precaut în privința felului în care trăieşte puiul de om această vârstă dificilă, notorie pentru avalanşa întrebărilor, a cererilor de argumente. Şi iată-l pe tăticul-pedagog pus la mare încercare.

După o socoteală a sa, grăbit cumpănită, singura ieşire din impas era cea pe calea amăgirii subtile, prin exploatarea inocenței infantile: cu ce să sape, în absența unei unelte, a unei cazmale? O vor face împreună în altă zi… În fine, argumentul amânării deschiderii "şantierului arheologic", cu motivul invocat, a potolit văpaia puruculuiu său. Cu promisiunea solemnă, însă, cerută de fragedul învățăcel, anume, că asta se va întâmpla negreşit.

"De-acum, tăticule, după ce l-ai amăgit cu un analgezic, caută şi pilula care să trateze cauza. Ce, nu puteai să spui că nici un escavator din lume nu poate pătrunde în adâncul legendelor din groapa timpului lăsat în urmă?". Şi automustrările îngânate de tatăl cel iubitor de istorie sunt întrerupte, la câteva zile, de întâmplarea că un enoriaş al său, în timp ce-şi planta nişte pomi, dezgropă o țeastă de bovină. Numai bună pentru planul ce-i încolți în gând tatălui aflat în mintea copiilor. Îi ceru omului s-o curăță şi să i-o aducă în taină acasă. Desigur, tot cu ocaua mică o va scoate la capăt cu îndărătnicul său fiu, care ținea morțiş să aducă la lumină fapta care a pus temelie Țării Moldovei. Va simula, la fața locului, dezgroparea promisă într-o doară, dintr-un exces de zel părintesc .

Dar în planurile tatălui, fie el preot, îşi băgase bine coada şi Potrivnicul. Căci într-o zi, plodul cel cu sete de cunoaştere cotrobăi pe unde nu era de aşteptat şi găsi corpul delict. Necunoscând însă anatomia necuvântătoarelor, Mihuț al părintelui a asociat obiectul ciudat cu ghidonul unei motociclete…Şi mare i-a fost descumpănirea tatălui când îşi văzut feciorul angajat într-o zgomotoasă probă de motocros prin ogradă.

Deşi aflat ca pe jar, toată grija părintelui de până acum se risipi însă într-o clipă. Fiul său cel pornit să investigheze legendele nu se răsti la tatăl său, cum era de aşteptat, că a dezgropat căpățâna bourului în absența martorului care se voia a fi. Însă cucernicia sa, pentru orice eventualitate, avea pregătit în grabă un plan B: era gata să-i spună fiului că țeasta dezgropată în lipsa martorului era a…vacii bourului şi că pe cea a bourului aveau s-o dezgroape împreună, conform înțelegerii.

Desigur, părintele Romică n-ar fi scăpat uşor din cercul vicios în care intrase, căci întâmplarea de a găsi curând un alt craniu de vită, obligatoriu cu ceva diferențe anatomice față de primul, ar fi însemnat o iluzie. Norocul însă veni, spre a elibera tatăl de dificila întreprindere didactică pe tărâmul istoriei, pe altă cale. Cum preocupările copilăriei timpurii sunt atât de diverse, fiul uită cu totul de pretenția sa legată de legenda bourului moldav.

Acum, peste ani, şi tatăl, şi fiul ştiu bine că legendele arar se dezgroapă. Iar atunci când râvneşti la asta, e posibil ca în loc de bour să găseşti…vaca bourului. (Publicat în "Basarabia literară", 5 martie, 2011)

***Gheorghe Pârlea***

cyan magenta yellow black



# Arta populară - una dintre cele mai emoționante forme ale manifestărilor umane



Venind de demult, arta populară face parte integrantă din limbajul nostru cultural şi artistic.

Iile, covoarele (scoarțele), țesăturile de toate felurile, ceramica, ciopliturile în lemn – sintetic, minunata noastră artă populară – îşi au izvorul în sensibilitatea şi măiestria cu care oamenii ştiu să îmbine culori, să țese şi să picteze, să dăltuiască în lemn opere de o neasemuită frumusețe.

Îmbinând dragostea de locul natal cu dragostea pentru frumos, oamenii au creat opere de o rară şi uimitoare frumusețe.

De fapt cine o fi cusut întâiul ornament pe o pânză? O fi fost poate o tânără care, aşteptându-şi ziua nunții, îşi cusea iia de mireasă, ori poate o nevastă care a dorit să toarne pe cămaşa bărbatului său, puzderie, picături de dragoste şi de frumos?

Dar în țesaturile de ornament, în țesăturile populare, care femeie va fi aşezat întâile motive colorate care să-i aducă în locuință un strop de soare şi de lumină?

Creatorii de artă populară nu şi-au încrustat numele pe operele lor. Creațiile lor nu sunt altceva decât ecoul dorului după ființa iubită şi simțul artistic moştenit din străbuni.

Acolo, oriunde, în căsuțele lor s-a creat un anume fel de artă populară.

Culorile folosite sunt luminoase, rupte parcă din natura generoasa a țării noastre, culori de grâu de iarbă şi de brad, culorile pădurilor în toamnă.

Trăind altădată din ,,dărnicia zgârcită" a pământului, țaranul român şi-a revărsat în locuința lui tot ce avea mai luminos în suflet. Şi-a aşezat porți primitoare la intrare în gospodarie, şi-a încrustat stâlpii prispei şi i-a şlefuit, şi-a încrustat lemnul cu dantele cioplite ori şi-a încins casa, în semn de dragoste, cu un brâu de motive naționale alese din cea mai frumoasa cămaşă de mire etc. Obiectele făurite de mâinile creatorilor răspândeau lumina culorilor în încăperile întunecoase. Privindu-le, uitau de necazuri. Şlefuindu-le, îşi treceau mai uşor serile lungi de iarnă.

Dincolo de necazuri, țaranul român a ştiut să-şi păstreze frumusețea sufletului, să-şi țină pentru el bucuriile lui, iar resursele lui de creator să le reverse în casa, în ograda, în satul lui de baştină.

Specialiştii consideră că elementul decorativ de bază, din categoria țesăturilor, îl constituie covorul (scoarța). Aceasta reprezintă țesătura cea mai importantă a artei decorative româneşti pentru împodobirea locuinței satelor noastre, chiar şi azi.

Diferite de la o zonă la alta, scoarțele se aseamănă prin tehnica de lucru.

Scoarțele moldoveneşti diferă prin cromatică şi ornamentație.

Cromatica este potolită, fapt care îşi are explicația în folosirea culorilor de origine vegetală în vopsitul lânii. Florile câmpului, scoarța copacilor, rădăcinile plantelor, constituie materia primă din care se puteau obține aceste culori. De exemplu: negru – se obținea din amestecul de coaja de arin cu calaican; cafeniu – din coaja verde de nucă; galben – din frunza de mesteacăn, coajă de paduret; siminoc şi altele; violet – din sfeclă roşie; roşu deschis şi închis – din sovârf cu frunze de paduret; verde – din urzică vie, laptele câinelui, nalbă, coada şoricelului; albastru – din usuc de oaie de la spălatul lânii, amestecat cu piatra vânătă. Unele modele se lucrau cu lână în culori naturale: cafeniu închis, gri şi alb.

Motivele ornamentale dispuse pe scoarțele moldoveneşti sunt geometrice ori florale şi purtau diferite denumiri: în coronițe, în bujori, în trandafiri, în bobocei, în curpănul bostanului, floarea-soarelui, frunza stejarului; în unghiuri şi romburi, în miez de nucă, în cruci sau suveicute, în şinatău ori în papuşele etc.

La Miroslăveşti, aproape că nu există locuință țărănească în care să intri şi să nu poți admira, şi astazi, cusături şi țesături decorative. Unele sunt vechi de peste 100 de ani şi sunt păstrate în/pe lada de zestre, iar altele sunt mai noi şi împodobesc mai ales odaia de curat.



Gospodinele adăpostesc cu nostalgie aceste valori şi vorbesc despre ele cu un nestăpânit sentiment de mândrie - atunci când sunt puse s-o facă.

Cele mai reprezentative obiecte decorative se pot vedea si la şezatorile organizate în satele comunei noastre, cu sprijinul Primăriei din Miroslăveşti şi a Comitetului Județean de Cultură din Iaşi.

Şezătoarea, această formă de manifestare artistică, înmănunchează multe elemente ale artei populare. La şezătoare tinerii pot vedea un interior țărănesc de altădată: cu zestrea fetei de măritat aşezată pe sipet, într-un colț al camerei, cusături şi alesături ce împodobesc camera, culmea pe care se păstrau costumele naționale şi cele de toate zilele etc. Tot aici pot afla despre ocupații străvechi şi unelte de lucru, despre obiceiuri şi datini strămoşeşti, despre bucate ce vin din vechime etc.

Oriunde ne-am născut, noi, românii, arta populară stă mărturie calităților spirituale ale poporului nostru, mesager al permanenței noastre pe aceste locuri.

Referindu-se la măreția artei noastre populare, un eminent critic de artă spunea: ,,Pretutindeni unde se vorbeşte limba română, o mare artă populară s-a manifestat dintotdeauna prin operele rafinate şi robuste. Vigoarea ei izvorăşte din străvechiul şi permanentul contact cu pământul şi muncile care îi zămislesc rodnicia; rafinamentul ei – din calitățile native ale unui popor ales".

***Înv. Alexandrina Leleu***

# Credințe şi superstiții – de la prejudecăți, la realitate

Superstițiile sunt credințe potrivit cărora anumite întâmplări pot influența sau detremina evenimente din viața oamenilor. Prin credințe şi superstiții, omul ars de soare, bătut de ploi şi ros de boli încearcă să se elibereze de aceste situații.

În satul nostru s-a întipărit în mintea oamenilor faptul că pentru a fi ocoliți de ploi cu grindină şi furtuni, de trăsnete şi fulgere, nu trebuie să lucreze în anumite zile din an, cum ar fi: a 9-a joi după Paşte, sau ziua Sf. Ioan de la Suceava. De asemenea nu se lucrează în ziua de Sf. Ilie, pe 20 iulie, pentru apărare de tunete şi trăsnete; în miercurea din mijlocul Postului Mare (de Miezul Păreților), pentru ca oamenii să nu ,,tândăluiască" cât înainte, cât înapoi; de Sf.Ioan-cap de primăvară, pe 24 februarie, care deschide cântatul şi împerecherea păsărilor - pentru ca acestea să nu mănânce semănăturile; de Sf. Foca, pe 22 iulie, pentru incendii şi fulgere; de Sf. Haralambie-tămăduitorul de boli; de Sf. Spiridon, pe 12 decembrie, făcătorul de minuni; de Sf. Trifon, pe 1 februarie - pentru ca recoltele să fie păzite de viermi şi de lăcuste; de Stratenie, pe 2 februarie etc.

Se spune că Stratenie, mergând la biserică şi văzându-l pe Trif îmblătind grâul în zi de sărbătoare, se întoarce din drum şi îi zice: „Trif nebunule, fie azi ziua ta, că a mea va fi mâine". Aşa a şi rămas - sărbătoarea Sf. Trifon pe data de 1 februarie.

Aceste credințe vin din vechime, când oamenii nu-şi puteau explica fenomenele naturii. În realitate aceste fenomene pot fi explicate foarte clar din punct de vedere ştiințific.

De exemplu, grindina, care-i înspăimântă pe oameni, se formează în norii cumulo-nimbus (,,balaurii"), la mare înălțime; atunci când norii întâlnesc sectoare cu aer rece, picăturile de apă se transformă în cristale de gheața ce se măresc, iar în căderе nu au timp să se topească în întregime şi cad sub formă de gheață, distrugând recoltele.

Grindina cade pe anumite porțiuni în funcție de frunturile de aer rece, dispuse pe culoare, uneori bine delimitate. De aceea este posibil să plouă cu grindină pe o anumită suprafața, iar alăturat să fie soare şi senin. Este ca şi negura toamnei, care se formează la fel pe anumite fâşii, unele cu ceață, altele cu soare.

Oamenii se feresc să lucreze în zilele amintite mai sus, pentru că uneori s-a întâmplat să se producă astfel de fenomene chiar în aceste zile.

Pentru a opri ploile cumpănoase, oamenii înfig toporul în pământ, ori coltul sapei, atunci când se află pe ogor. Aceasta este o superstiție. La biserică se trag clopotele, iar in case se aprind lumânări, mai ales cele de la Sf. Înviere. Sunetele clopotelor dispersează norii, abat curenții de aer, dar nu opresc ploaia şi furtuna distrugătoare.

Efectele negative ale acestor fenomene se pot doar diminua prin împăduriri, canale de scurgere, îndiguiri, baraje, instalare de paratrăsnete etc.

Copiii trebuie educați de mici cum să se ferească de furia apelor, de pericolul focului, de trăsnete şi fulgere, de grindină, retrăgându-se la adăpost, cu uşile si ferestrele închise, să nu alerge în timpul furtunilor, să nu se adăpostească sub copaci ori stâlpi înalți, să nu aibă asupra lor obiecte de metal etc.

Aşadar, în viață trebuie să ne conducem după legi ale naturii şi nu după legi oculte, cu prejudecăți şi superstiții, să nu fim victime ale necunoaşterii, ori ale propriei noastre naivități.

***Prof. Leleu Ioan***



cyan magenta yellow black



# Din nou, oaspeți basarabeni la Mirosloveşti

Dacă ar fi să calculăm, "pe genunchi', frecvența medie a contactelor noastre directe cu distinşii cărturari basarabeni, ar rezulta că la două-trei luni trăim bucuria acestui privilegiu. Şi asta, fiindcă onoranții noştri prieteni (sper că definirea relației noastre prin intermediul termenului "prieten" nu e mult exagerată), ori de câte ori trec prin vecinatatea noastră, în drumurile lor culturale prin această parte de Țară, fac şi necesara abatere de la drum, ca să ajungă la Mirosloveşti.

La sfârşitul lui martie, anul curent, o "delegație" mirosloveşteană, invitată fiind, a participat la o festivitatea academică dedicată scriitorului Nicolae Dabija, la Universitatea "G. Bacovia" din Bacău. Evenimentul a fost şi un prilej de lansare a romanului "Tema pentru acasă" a distinsului scriitor basarabean, citit şi la Mirosloveşti", şi a volumului "Căderea comuniştilor" al profesorului universitar Vasile Şoimaru", acestă carte fiind chiar şi lansată în vatra noastră sătească. La eveniment, mirosloveşteni prezenți au retrăit bucuria întâlnirii şi cu celebrul naist Vasile Iovu, al cărui nai a sunat maiestuos "pe viu" şi la noi în sat.

Recent, la începutul lui iunie, la întoarcerea de la comemorarea dedicată, la M-rea Diaconeşti, regretatului savant şi patriot Andrei Vartic – pilduitoare transcendere a prieteniei dincolo de hotarul dintre viață şi moarte –, scriitorul Nicolae Dabija şi universitarul Vasile Şoimaru au trecut musai şi pe la noi (anul trecut, la evenimentul de aceeaşi factură de la Diaconeşti au participat şi câțiva mirosloveşteni; a se vedea "Glasul satului", nr. 3/2010).

Acum, cei doi oaspeți au animat, în popasul de câteva ore pe meleagul nostru, grupul gazdelor format din primarul Ionuț Gospodaru, prof. Ioan Leleu, prof. Ioan Pârlea, prof. Gelu Hogaş, preoții-parohi Liviu şi Romică Siminciuc, vrednicul gospodar Ion Gospodaru (tatăl primarului), semnatarul acestor rânduri etc.



Ca o coincidență, în acest timp se afla în sat şi o reprezentantă a statului austriac – vorbitoare şi de limbă engleză şi rusă (!), translatorul local pentru engleză fiind tânărul teolog Ilie Siminciuc –, venită la noi pentru a promova un program european de investiții care ține de "energia verde".

După ce distinşii musafiri chişinăuieni au semnat în cartea de onoare a comunei şi ne-au oferit cărți basarabene (un vraf de cărți) cu dedicații şi autografe, ne-am deplasat cu toții în "Parcul Unirii", o palmă din glia satului, loc cu o încărcătură spirituală care ține de istoria locală, dar şi de cea națională. Națională, pentru că cei trei stejărei aduşi din trupul unui stejar basarabean şi plantați în locul Stejarului lui Andriuță, ca o ştafetă peste timpuri, semnifică renaşterea României Mari. Stejărelii sădiți sub auspiciile patriotului Vasile Şoimaru s-au prins, semn bun pentru împlinirea la care lucrează cu însuflețire şi argumente istorice implacabile cei doi oaspeți ai nostri, unul dintre ei fiind chiar cel mai reprezentativ militant al re-Unirii, preşedintele Forului Democrat al Românilor din Republica Moldova.

Ne-am fotografiat cu toții apoi, în zeci de ipostaze, în acest loc de suflet, cocoțați pe trunchiul secular – doborât de furtunile vremurilor şi ale vremii (vezi povestea Stejarului în "Glasul satului" nr. 3/2010) –, timp în care aici, ca o consecință a interferenței dintre două epoci istorice (dictatura sovietică şi vicleana pre-fază a globalizării) s-au rostit cuvinte de obidă şi de speranță în patru limbi.

Şi toate acestea s-au întâmplat la noi, la Mirosloveşti, un sat amplasat în Edenul de pe valea inferioară a râului Moldova, aşezare rurală ce-ar fi zăcut în anonimat profund dacă nu şi-ar fi găsit pe-aici înaintaşii un vrednic basarabean de azi, dr. Vasile Şoimaru.

Dar mai contează, în context, şi faptul că în comuna noastră se află satul Verşeni, baştina mamei şi bunicilor "Ceahlăului literaturii române", atât de dragă lui Mihail Sadoveanu, că meleagurile noastre sunt impregnate de istoria descălecatului voievozilor întemeietori, lucru remarcat, în acest peisaj auroral, şi de către marele iubitor de Neam, academicianul Nicolae Dabija.

***Gheorghe Pârlea***

# Cartea basarabeană în atenția publicului




Hramul Bisericii "Sf. Treime" din Mirosloveşti a prilejuit şi un eveniment de natură culturală, specific vieții laice. Fii ai satului domiciliați pe alte meleaguri, invitați particulari sau oficiali, între aceştia aflându-se şi cei doi distinşi parlamentari din colegiul nostru, au asistat la o prezentare de carte basarabeană aflată în inventarul Bibliotecii comunale.

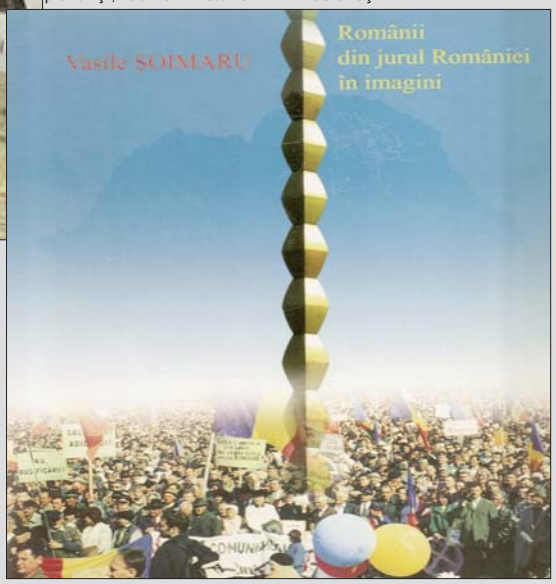
În sala principală a bibliotecii, asistența a aflat de existența secțiunii de carte basarabeană, sector patrimonial datorat profesorului univ. dr. Vasile Şoimaru de la Academia de Studii Economice Chişinău, Cetățean de Onoare al comunei noastre.

D-na bibliotecară Lenuța Munteanu şi învățătorul Gheorghe Pârlea au prezentat istoricul acestei întreprinderi culturale şi au trecut în revistă unele titluri de cărți.

Un grup coral de elevi, pregătit de profesorul lor de educație muzicală, Gelu Hogaş, a interpretat un popular imn basarabean dedicat idealului Unirii ("Îndemn la Unire" de Aurelian Silvestru).

În mod expres, moderatorii s-au oprit asupra romanului "Tema pentru acasă" a scriitorului Nicolae Dabija. Cei de față au aflat că romanul a devenit foarte popular atât în Basarabia cât şi în România, că se pregăteşte traducerea lui în câteva limbi de largă circulație. A fost editat în trei ediții, însumând 15 000 de exemplare şi, conform statisticilor furnizate de biblioteci, a depăşit o sută de mii de cititori.

Romanul prezintă o frumoasă poveste de dragoste pe fondul istoriei dramatice a Basarabiei, sub ocupație sovietică, şi a fost donat Bibliotecii, dar şi unor localnici, direct de către autor, aflat, cu câteva zile în urmă, la a treia vizită în comuna Mirosloveşti.




P. S. La cele consemnate în legătură cu acest eveniment, mai precizăm că la lansarea romanului numit în aula Universității "George Bacovia" din Bacău (17 martie, 2011) au participat şi primarul Ionuț Gospodaru, directorul şcolii (prof. Gelu Hogaş) şi învățătorul Gheorghe Pârlea, acesta din urmă prezentând distinsului public şi opiniile sale de cititor al romanului (aprecieri publicate în "Literatura şi arta" şi în "BiblioPolis", reviste care apar la Chişinău). Cu prilejul evenimentului de la Bacău, autorul află de la profesorul Gelu Hogaş că numele imaginar dat în roman comandantului lagărului siberian, în care se desfăşoară cea mai mare parte a acțiunii, coincide cu numele real al comandantului lagărului de prizonieri de la Volkuta, în care a stat tatăl său. Scriitorul mai constată, în această convorbire autor-cititor, că unchiul său, arhimandritul Serafim Dabija, a fost deportat, la un an de la eliberarea localnicului nostru, în acelaşi lagăr de la Cercul Polar. Impresionat de cele două coincidențe intermediate de dascălul din Mirosloveşti, scriitorul a făgăduit că va scrie despre acestea, în contextul altor asemenea întâmplări.

Gavriil Năvrăpeşteanu

cyan magenta yellow black



# Copiii Dominte din Soci, în lagărele naziste (I)

(Rezumat după cartea de memorii a prof. col. Grigore Dominte – De la Dachau şi Erfurt, director la Corecţie şi ofiţer de Miliţie, Ed. Irexon, Bucureşti, 2006)

O poveste reală, şi totuşi neverosimilă, provocată de acest monstru al istoriei ce poartă numele, adaptat ortografic, de Al Doilea Război Mondial.

Dumitru Dominte din Soci, gospodar în rândul oamenilor, cum se spune, avea în preajma războiului şapte copii, o nevastă frumoasă dar bolnavă de boala cea mai frecventă a vremii, tuberculoza, o Joiană bună de lapte şi ceva pământ moştenit din tată-n fiu de la stramoşii săi. Unul din ei, Călin Dominte, venise la Soci de dincolo de Carpaţi, cum vor fi venit şi înaintaşii sătenilor din spiţa lui Sasu ori a lui Moroşanu.

Avea Dumitru Dominte ceva din firea ardelenilor căci nu era lung la vorbă şi, mai ales, era hotărât în faptă. Cum oare să-ţi explici felul în care şi-a luat nevastă? La o hora a satului, i s-a întâmplat lui Dumitru, flăcău cam trecut cu vârsta, să simtă un fior ciudat pentru Raruca lui Dumitru Sasu, o fată peste măsură de frumoasă, de vreo nouăsprezece ani. A aşteptat spargerea horei, odată cu apusul soarelui, ca să găsească motiv s-o însoţească acasă pe cea care musai trebuia să-i devină nevastă. Când a ajuns pe la poarta gospodăriei lui, căci pe-acolo avea drum codana, a tras-o-n ograda sa cu tot cu creanga părului de care fata se agăţase, în încercarea disperată de-a se opune. O dată intrată în casa flăcăului pe înnoptate, victima acestui vicleşug nu mai putea da înapoi. A împărtăşit cu Dumitru Dominte, flăcău răsărit, cu minte înclinată spre acumulări intelectuale (îl citea pe Tolstoi, pe Hugo, pe Schiller), viaţa aceea precară a refacerii de după Primul Război Mondial.

Ca o fatalitate, cei doi însurăţei au trebuit să-şi trăiască experienţa de familişti între două războaie mondiale, evenimente tragice care au implicat două generaţii succesive. N-au apucat a-şi vedea copiii crescuţi, că s-a şi arătat noul iad pe pământ, un preludiu al Apocalipsei, care a curmat în cinci ani 50 de milioane de vieţi.

Dumitru Dominte începuse deja să urce Golgota propriului destin, cu doar câţiva ani înainte de declanşarea războiului. I-a murit mai întâi cel de-al doilea născut. Copiii îi veneau pe lume câte unul la doi ani. Mama lor era firavă şi şubrezită de vechea-i suferinţă fizică. La puţin timp după naşterea celui de-al şaptelea copil, biata femeie s-a sfârşit, cu fiul din urmă la sân.

Tatăl era de-acum şi mamă pentru cei şase copii. Dar oare cum poţi face asta? Iată cum, citându-l pe cel de-al treilea născut, autorul cărţii amintite: “Fiindcă tata nu putea face faţă îngrijirii celor şase băieţi minori, era obligat să ne pună la muncă pe fiecare după puterile lui; astfel, cei mai mari se ocupau de muncile agricole, iar cei mai mici de îngrijirea păsărilor, porcilor şi vitelor”. Cei şase copii cu vârste între patru luni şi paisprezece ani n-apucară a se



obişnui cu absenţa mamei căci începu pentru ei o altă nenorocire.

Când i-a venit ordin de concentrare, Dumitru Dominte avea terminată armata de vreo cincisprezece ani, cu gradul de sergent. Acum trebuia să-şi ia în primire din nou puşca, dar în ce condiţii?! Abia îi murise, în iarnă, nevasta şi avea de hrănit o casă de copii. Poate c-ar fi găsit el înţelegere la Comenduire, dar să vedeţi întâmplare. Fratele său mai mare, Grigore, ca să scape de concentrare, se dădu la Comisariat drept Dumitru, cu tot cu situaţia lui familială, şi invocă înţelegere. Culmea, o şi obţinu. Acum ce să mai facă Dumitru?! Să-şi înfunde în puşcărie fratele? Îi lăsă cu legământ copiii în grijă şi de-aici încolo îl va înjura până la sfârşitul vieţii. Până în 1944, copiii Dominte îşi vor purta aproape singuri de grijă, ajutaţi sporadic de rude şi nişte săteni inimoşi. Unchiul Grigore, cel cu substituirea de persoană, s-a străduit şi el să-şi spele ruşinea faţă de ostaşul aflat în locul lui la Cotu Donului.

Au trecut doi ani de când copiii Dominte trăiau fără mamă şi fără tată. Frontul de Est se apropia de România, odată cu compania sergentului Dumitru Dominte, care, ascuns în carapacea lui de introvertit, era greu de citit de către tovarăşii lui de arme. În aceste împrejurări, soceanul făcu ce făcu şi obţinu o permisie de trei zile ca să poată veni, de la Nistru, pe Valea Moldovei, unde sălăşluiau în nevoi cei şase copii ai săi. Găsindu-i slabi şi în mizerie, întârzie întoarcerea cu două zile, în încercarea sa precipitată de a mai orândui treburile casei. Între timp sergentul fusese dat dezertor şi deferit Curţii Marţiale. A fost judecat sumar şi condamnat la 25 de ani închisoare, osândă pe care trebuia s-o împlinească după ce se va întoarce de pe linia întâi a frontului, dacă avea norocul să scape de moarte.

Absurd! Nu putea încape în destinul unui om al vremurilor noastre atâta fatalitate. E dejuns un Iov, cel din Biblie. Prin urmare, pe holurile Tribunalului Militar, Dumitru Dominte reîntâlni o persoană providenţială. Cu peste zece ani în urmă, când îşi îndeplinea stagiul militar, printr-o întâmplare, devenise curierul unei domnişoare îndrăgostite. Îi ducea scrisorile parfumate şi copleşite de pasiune tânărului ei iubit. Femeia ajunse între timp avocată cu nume în breaslă. Iată că veni aşadar vremea bunei răsplăţi. O adevărată profesionistă, avocata obţinu recursul şi achitarea. Dumitru Dominte a fost însă decăzut din starea de combatant şi mutat la o companie de pază din Bacău, fapt ce-l avantaja oarecum, căci putea primi de-acum veşti despre copiii săi.

La Soci, viaţa fraţilor Dominte era încercată de cumplita iarnă a anilor 1943-1944. Nu aveau haine şi lemne de foc, iar Joiana era gestantă, deci nu le mai asigura subzistenţa. Pe la începutul lui martie, familia minorilor încearcă un reviriment, odată cu sosirea trupelor române în sat. În casa lor, deşi mică, au fost încartiruiţi câţiva soldaţi, iar sub părul din livadă militarii au improvizata o bucătărie de campanie. Zilnic copiii Dominte primeau câte o gamelă de ciorbă. Între timp a fătat şi Joiana, copiii scăpând la nepreţuitul izvor de lapte.

Viaţa însă continuă să ceară tribut abuziv familiei lui Dumitru. Unul din copii, cel de şase ani, moare în braţele lui Grigore, fratele de 12 ani, care, deşi nu era cel mai mare, era capul familiei formată numai din copii. L-au înmormântat soldaţii, care i-au înjghebat sicriu şi l-au aşezat în mormântul mamei. Moarta încă mai păstra pe cap baticul şi la gât mărgelele, îşi aminteşte în cartea sa Grigore Dominte, fiul.

În vara lui 1944, copiii Dominte nu s-au putut evacua odată cu sătenii şi au continut să conviețuiască cu militarii.

Când luptele s-au înteţit în zonă, un ofiţer i-a obligat pe copii să se refugieze şi ei. Şi-au pus câteva blide într-un paner de papură, şi-au luat Joiana de funie, bucătăria lor de campanie, şi au plecat spre Verşeni. Au zăbovit acolo vreo săptămână, dormind pe unde apucau, chiar şi pe şant, alături de animalul care-i ţinea în viaţă, apoi s-au îndreptat, obligaţi de autorităţi, spre Roznov. Exodul a durat zile întregi. Se opreau din loc în loc ca să pască Joiana şi-apoi s-o mulgă. Era atâta suferinţă în jur încât nimeni nu le-a adresat o vorba în tot acest timp. La Bălăneşti au fost despărţiţi şi repartizaţi pe la familii mai înstărite ca să fie folosiţi la muncile gospodăriei.

Tatăl, aflat atunci la compania de pază de la Bacău, primeşte veste despre exodul copiilor şi obţine o nouă permisie. Îi găseşte slugi pe la casele gospodarilor nemţeni şi află cu sfâşiere de moartea băiatului de şase ani. Sentoarce la unitate, luând cu el şi instalându-i clandestin în cazarmă pe patru dintre cei cinci băieţi: Grigore, Ion, Ilie şi Mihai (pe Costache, băiatul cel mare îl lăsă în satul cu refugiaţi). Aici îi descoperă un general venit în inspecţie, care ordonă (după ce intervine personal la patronajul unui serviciu social) trimiterea minorilor în tabăra de copii orfani din Slanic-Moldova, staţiune înţesată cu ofiţerimea germană care răspundea de trupele din Moldova. (Continuarea, în numărul următor.)

***Gheorghe Pârlea***

# O scurtă istorisire de război

Ion (Jănică) Handra ne-a relatat, în timpul documentării pentru monografia comunei, despre drama unui soldat din Soci, pe nume Chiruţ Iordache. Acesta, în cel de-Al Doilea Război Mondial, lupta alături de camarazii săi pe linia frontului din zona Păstrăveni-Uricheni, la o "azvârliturâ de băţ" de satul unde-şi avea gospodăria. Îl măcina mereu dorul şi grija faţă de cei de-acasă, cu atât mai mult cu cât el se afla în preajma lor, fără a putea avea însă veşti de la ei. Numai câteva clipe îşi dorea să-i vadă şi să-i îmbrăţişeze, căci, "…cine ştie ce va urma…", se tânguia el tovarăşilor săi.

Într-o seară, la apel, soldatul socean lipsea. Absentul făcuse imprudenţa care avea să-i fie fatală: a ascultat de glasul inimii şi nu de cel al raţiunii.

În timpul nopţii ce a urmat aceleiaşi seri, pe un cal înspumat de zorul cu care soldatul spera să atenueze fapta-i necugetată, se întorcea la camarazii săi din vizita fugară făcută alor săi. Camarazii însă îl întâmpinară ca pe un inamic, după cum le era consemnul.

Războiul nu cunoaşte clemenţa ce, pe timp de pace, se naşte din circumstanţele atenuante. Soldatul a fost adus în faţa plutonului de execuţie, în prezenţa nedumeriţilor săi camarazi.

Unul din ei, gospodar în Valea-Albă, i-a povestit acestea lui Handra, mulţumit că a putut să facă măcar atât pentru amintirea nefericitului său camarad.



# Semnificații ale zilei de 1 Mai



Luna mai, cea de a cincea lună a calendarului gregorian, cunoscută și sub numele popular de florar, indică timpul florilor și al exuberanței vegetației. Nu întâmplător bătrânii noștri spuneau că ,,luna mai e rai ", căci acum livezile și câmpurile se dezvăluie mai frumoase ca oricând.

Numele literar al lunii își are originea în latinescul maius, lună consacrată pietății față de bătrânii cetății (maiores), iar în vechiul calendar roman era cea de a treia lună a anului, întrucât anul începea cu luna martie și avea doar 10 luni.

Prima zi a acestei luni este una dintre zilele mult așteptate și mult îndrăgite de români, fiind o zi de mare sărbătoare, chiar dacă pentru unii este o sărbătoare comunistă, amintindu-le de zilele în care erau obligați să îl omagieze pe ,,mult iubitul nostru președinte ", tovarășul Nicolae Ceaușescu. Pentru unii, probabil cei mai mulți, nu este decât un bun prilej de a-i cere patronului o zi liberă, că tot românul este acum în sărbătoare și tradiția trebuie respectată. Puțini sunt cei care mai cunosc multiplele semnificații ale acestei zile.

În întreaga lume, începând din anul 1889, 1 Mai se sărbătorește ca zi internațională a muncii.

În tradiția populară, această zi este cunoscută sub numele de Armindeni , nume ce își are originea în slavonescul Ierumiinu-deni , ziua (sfântu)lui Ieremia.Potrivit unor scrieri, numele ar avea o origine mai îndepărtată, amintind de vechiul zeu al vegetației, care proteja recoltele și animalele.

În mediul rural acum se serbează odihna pământului, pentru ca acesta să aibă rod bogat, să nu bată grindina, să nu fie dăunători, să fie vitele sănătoase și vinul bun.

1Mai, în tradiția populară, reprezintă începutul verii agricole, fiind numit chiar ,,capul verii".

Importanța lunii mai pentru agricultură este precizată și în câteva zicale :,,dacă plouă în mai ai mălai" ; ,, a fost frumos ca luna mai " ; ,,a fi frumos ca florile de mai". Se crede că dacă plouă în mai, în iunie va fi cald și frumos, iar dacă vor fi mulți gândaci în această lună, anul va fi mănos.

Termenul ,,Armindeni" mai are o semnificație, legată de o altă tradiție populară, denumind ramurile verzi așezate pe la porți .

În dimineața zilei de 1Mai oamenii se spală cu rouă și-și pun ramuri verzi la porți pentru noroc și belșug, dar și pentru a ocroti casa de spiritele rele. În unele zone, la casele cu fete se plantează puieți de mesteacăn în fața porții, iar în altele, în seara din ajunul acestei zile băieții merg și pun armindeni la porțile fetelor de măritat, tații acestora fiind nevoiți să afle cine a lăsat armindenii și să îi cinstească cu băutură.

Prin alte sate se pune o ramură verde în fața casei sau un copăcel curățat de ramuri lăsându-l până la seceriș, când va fi ars în focul cu care se coace pâinea din grâul cel nou.

Obiceiul acesta al împodobirii porților cu ramuri verzi amintește de uciderea celor paisprezece mii de prunci, în încercarea disperată a lui Irod de a pune capăt vieții micului Iisus.

Se spune că oamenii lui Irod puseseră o ramură la casa unde se opriseră cu măcelul pentru a ști de unde să înceapă a doua zi. Însă când s-au întors, la toate casele erau ramuri verzi puse de oameni pentru a-l proteja pe Iisus, dar și pe propriii fii.

În popor această zi este cunoscută ca fiind și ,,ziua pelinului "sau ,,ziua beților", între cele două denumiri existând o anumită legătură. Potrivit tradiției, în această zi este bine ca oamenii să petrecă în aer liber toată ziua, ospătându-se cu sarmale, carne de miel la grătar și cinstindu-se cu vin amestecat cu pelin, pentru ca să fie veseli ca luna mai și să le meargă bine tot anul. Vinul se bea și pentru ca să li se subțieze sângele și pentru ca să fie roșii ca vinul. Sărbătoarea se ține și ca să nu se acrească vinul vechi.

Întorcându-se de la serbările câmpenești, bărbații își puneau pelin în pălării, iar femeile îl purtau în sân pentru a se proteja de boli , dar și de forțele malefice. Pelinul – fierea plantelor (Artemisia absinthium), plantă cu aromă dulce-amăruie și amețitoare – este cunoscut pentru proprietățile lui terapeutice, însă este considerat și ca o plantă magică, un simbol solar, care alungă spiritele rele, curăță ființa umană de impurități, îi redă vigoare și vioiciune. De aceea se crede că e bine să-ți pui pelin în așternut, între haine, în podeaua caselor. În același timp, gospodinele știu bine că pelinul ține departe moliile, puricii și alte insecte.

Pentru purificarea locuinței se mătura timp de șapte săptămâni, în fiecare sâmbătă, cu o mătură simbolică din frunze de pelin, fiecare colț al casei, alungând spiritele rele, vrăjile, cearta, lăsând locuitorii casei să trăiască în liniște și armonie.

În unele zone ale țării se trec copiii printr-un cerc făcut din tulpini proaspete de pelin, ferindu-i de forțe malefice, dar și de anumite boli (epilepsie, friguri…)

Pelinul este cel mai puternic tonic amar de la noi. Dar tocmai principiile lui amare îl fac să aibă efecte vindecătoare excepționale, fiind utilizat în tratamentele naturiste pentru tratarea indigestiilor, a balonărilor, a intoxicațiilor alimentare, a reumatismului, paraliziilor , a hepatitei, a cirozei, a durerilor de cap…

E bine de știut că pelinul, consumat în exces, poate fi toxic, generând agitație, dureri de cap, tulburări psihice, greață.

Ziua de 1 Mai este cunoscută în popor ca fiind și ,, ziua boilor". Oamenii nu muncesc, spunând că nici rândunelele nu-și fac cuib în această zi. Nici boii nu se folosesc la munca câmpului, iar nerespectarea acestei reguli atrage după sine moartea animalelor sau îmbolnăvirea stăpânilor acestora.

În unele zone ale țării se crede că în această zi este bine să se pună fasole în pământ, pentru că vor fi roditoare, castraveți , că nu-i mănâncă viermii.

Tot în această zi e bine să se culeagă plante medicinale, efectul lor fiind mai mare.

Se spune că dacă va ploua de 1 Mai va mai ploua încă patruzeci de zile. Dar, de obicei, această zi e una însorită, românii putându-se bucura din plin de frumusețea naturii, petrecând, dacă nu ca altădată, cu miel, caș, sarmale și vinpelin, măcar cu mici și bere .

***Prof . Stan Virginica***

# Ce trebuie şi ce nu trebuie să faceți când vă confruntați cu o problemă

Dacă vreți să vă mențineți intactă sănătatea, atunci trebuie să aveți grijă atât de corpul cât și de mintea dumneavoastră. Iată câteva sfaturi, preluate în cea mai mare parte de la celebrul psiholog american Phil Graw și completate cu observații proprii.

RENUNȚAȚI LA PROASTELE OBICEIURI. Pentru a vă fi mai ușor, în realitate, nu renunțați la un obicei, ci îl înlocuiți cu altul, care vă împiedică să-l mai repetați pe primul. Cel de al doilea obicei trebuie să nu prezinte consecințe negative asupra sănătății. De exemplu, dacă sunteți fumător, înlocuiți arhicunoscuta țigară cu un mic ardei iute, cu piper, cuișoare sau altceva asemănător. Dacă sunteți consumator frecvent sau chiar dependent de alcool, înlocuiți-l cu un produs lichid puternic aromat, preparat la domiciliu. Dacă mâncați prea mult când ajungeți acasă, atunci beți mai întâi o cană de lichid, de preferat apă sau un ceai rece neîndulcit și apoi mai rezolvați alte treburi, înainte de a vă așeza la masă.

COMBATEȚI STRESUL. Cele mai eficiente și mai la îndemână metode sunt cele asigurate de mângâierea, joaca și vorbirea în fața câinelui și a pisicii din curte sau alipirea frunții și palmelor de scoarța tulpinii unui pom fructifer din livadă, timp de 5-15 minute. Procedând în acest fel vor dispărea urmele de încordare nervoasă și veți putea gândi normal și dormi bine. Combaterea stresului este deosebit de importantă și trebuie rezolvată ori de câte ori este nevoie, pentru că, în caz contrar, aceste acumulări nervoase negative conduc la cele mai neașteptate îmbolnăviri, organismul uman cedând într-unul din punctele sale mai slabe.

VĂRSAȚI-VĂ NERVII ÎN ALT MOD. Cel mai bine, dar și cel mai greu este să nu reacționați imediat, fulgerător și agresiv în fața unei acuzări ce vi se pare nedreaptă. Aici se vede nivelul nostru educațional. Defularea nu este cea mai bună soluție. Puteți spune cuvinte dureroase, care apoi nu mai pot fi retrase.Trebuie să înțelegeți că mânia este de obicei produsă de jignire, nedreptățire, teamă sau frustrare și atunci este necesar să identificați care este problema ce a declanșat-o. După o asemenea stare este bine ori să vă concentrați asupra unor treburi fizice, ori să procedați ca în cazul combaterii stresului, în compania câinelui, pisicii ori a pomului fructifer agreat.

RECONSIDERAȚI MARIAJUL. O relație familială înseamnă - între multe altele - și o negociere, iar negocierile nu se sfârșesc niciodată. Într-o asemenea relație este vorba de ce primești, în schimbul a ceea ce oferi, iar acest fapt presupune un efort permanent. Este ca și cum primăvara ai amenaja o grădină de legume, pe care apoi ai abandona-o și te-ai întoarce peste șase luni, când nu vei mai găsi acolo mare lucru. În căsnicie trebuie, în permanență, să faci față nevoilor de moment.

Situația actuală a numeroaselor familii de români, în care unul din parteneri este plecat la muncă în străinătate ridică uneori probleme speciale. În majoritatea cazurilor însă, dacă veniturile obținute acolo sunt utilizate apoi în folosul ambilor parteneri, atunci frustrarea este suportată mai ușor.

SUNTEM DATORI FAȚĂ DE DESCENDENȚII NOȘTRI

Datoria fundamentală a părinților este de a asigura un trai corespunzător, o instruire și o educație solidă pentru copii lor. În plus, față de tentațiile periculoase ale societății actuale, descendenții trebuie mereu atenționați și urmăriți să nu cadă sub influența drogurilor sau a unor practici sexuale timpurii ori a unor fapte aberante.



Cea mai delicată este situația copiilor la care unul sau mai ales ambii părinți sunt plecați la lucru în străinătate. Presa relevă cazul sinuciderii unor copii sensibili, aflați în astfel de situații. Traumele sufletești trăite în copilărie nu se uită toată viața. Este de datoria cadrelor didactice și mai ales a psihologilor de la școli și primării să urmărească cu mai multă responsabilitate astfel de situații delicate. Noi încă nu stăpânim situația din lumea copiilor traumatizați, în timp ce în străinătate chiar și pentru câini există psihologi specializați cum este de exemplu arhicunoscutul CESAR MILLAN, precum și centre de psihologie canină!!!

Dr. GABRIELLE BAUER (2007) crede că aproximativ 1% din oameni nu au conștiință, adică sunt psihopați, personalități deviante sau "oameni fără rațiune morală", cum erau denumiți de către filozofii greci antici. Unii experți au constatat că lipsa dragostei părintești poate cauza apariția psihopatiei. Un exemplu: cei doi elevi de la Liceul Columbine, care au împușcat mortal 15 colegi și profesori, proveneau din două familii violente, destrămate de timpuriu. Cel mai grav este că persoanele fără conștiință nu se schimbă în timp și nici nu se pot trata, pentru că încă nu s-a descoperit antidotul chimic. Din acest motiv, responsabilitatea părinților - pe termen lung - pentru calitățile morale ale descendenților este deosebit de importantă. Ei trebuie să lase societății oameni normali și nu psihopați!!!

ORIENTAREA OCUPAȚIONALĂ A TINERETULUI. În ultimii 20 de ani, viața societății românești s-a schimbat foarte mult, schimbare ce s-a înregistrat și la sate. O bună parte din populația rurală tânără a plecat la muncă în străinătate. Agricultura a rămas deficitară la capitolul forța de muncă. Unii tineri din mediul rural nu mai sunt interesați de lucrarea pământului. Agricultura românească se află într-o profundă criză. Dacă în perioada interbelică România era "Grânarul Europei" , acum importăm alimente într-o proporție îngrijorătoare. Astăzi este necesară creșetrea urgentă a veniturilor în zonele rurale.

Pe plan mondial este importantă dezvoltarea puternică a Chinei, din ultimele 2-3 decenii. Aici, în anumite regiuni, satele sunt supraaglomerate, iar fermele obișnuite nu depășesc în medie 700 metri pătrați. Aproape 60% din populația totală a Chinei trăiește în astfel de ferme mici și câștigă cam o treime față de veniturile orășenilor.Țăranul Ren Xuping din apropierea orașului Chengdu a înjghebat o fermă de creștere a iepurilor în anul 1984 și în câțiva ani a ajuns milionar.El a instruit în jur de alți 300.000 viitori crescători de iepuri. Ca și în cazul crescătoriilor de ciuperci comestibile, cheltuielile pentru crescătoriile de iepuri se amortizează total în câțiva ani.

Spațiul limitat nu ne permite să dezvoltăm mai mult acest aspect, dar tineretul din mediul rural poate găsi și dezvolta zeci și zeci de activități, la început de tipul microfermelor și apoi.....cine mai știe!

***Ing. Dr. Ionel Lupu***

cyan magenta yellow black



## Cantece din folclorul copiilor prof. Dumitru Calin

### melc, melc, codobelc…

în grădina mea un melc
se zbate să facă-un cerc!

se rotește într-un picior,
dar nu are nici un spor…

cercul trasat în cărare
îi tot sare în spinare!...

dintr-o scorbură de nuc
îl insultă-un pui de cuc:

“tu, cu coarne boiertești,
mai bine scrie povești!”

fluturii în zborul lor
îl apostrofează-n cor:

“măi, cochilie cerată,
nu te mai opreşti odată?”

cățărat într-un mărar
îl ceartă şi-un gogoşar:

“nu te mai frământa, frate,
grea povară ai în spate!”

şi-i mai spune şi-o furnică
că prea multă grabă strică…

insultat şi-apostrofat,
melcul meu s-a bosumflat!...

şi-a plecat molcom la baltă
să se scalde-n apa caldă,

şi s-a urcat pe buştean
să mănânce-un leuştean.

### Credința copilei

Lia credea din tot sufletul
că şi cel mai mic gândăcel
are puterea spirituală a zeilor…

ca urmare, în ochii ei blânzi
nimic nu era fără suflet:
nici frunza în bătaia vântului,
nici apa unduioasă a râului,
sau vântul, veşnicul călător…

înconjurată de natura blândă
a unui aprilie inflorescent
inima ei sensibilă se umplea
de singuratatea tremurătoare

a începutului de primăvară…
…de dorul acela melancolic
pe care îl simțea împreună
cu apele, gâzele sau florile…

## Nostalgie (postumă, fragment) Ion Hogaş

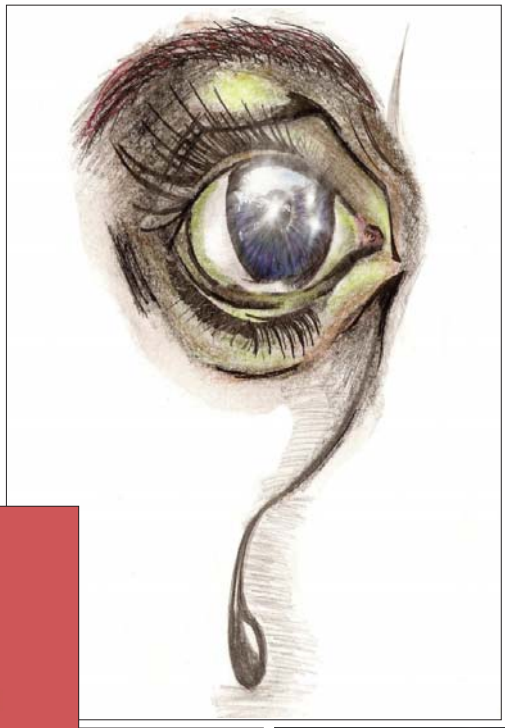
Pe Calea laptelui ceresc,
În miile de stele,
Caut ades şi steaua ta,
De este printre ele.

Să te găsesc îmi este greu
Şi ca un fier mă arde
Când văd că din neant mereu
O stea se stinge, cade…

Pe malul lacului, târziu
În noaptea grea, pustie
Aştept zadarnic paşii tăi
Căci n-au de und’ să vie.

Şi-atunci îmi blestem soarta mea
Şi ziua despărțirii
Iar triştii paşi mă duc ‘napoi
În patul osândirii.

Adorm apoi de chin purtat
Căci visele mă poartă
Spre-acele clipe ce-au apus,
Spre ce a fost odată…









## Epigrame Gheorghe Pârlea

### Autosatiră în două epigrame (…cu gândul la un maestru)

Referitor la…Păstorel,
Desigur, nu rimez la fel…
Dar nu sunt chiar aşa de trist
Căci am un avantaj, cumva:
În timp ce despre el se zice că…”era”,
Se spune despre mine că…exist.

***

Era un geniu Păstorel
Şi-avea butoaie de...Cotnar’…
Eu nu cutez s-ajung ca el
Ştiind că n-am decât…pahar.

### Unora…cu fapte mici

Omul, zilnic, e pe-o scară –
Când o urcă, când coboară…

Ştiu pe unii care-ți jură
Că-i la fel şi pentru ei…

Da, dar scara lor e-n…şură
Şi-are numai…doi fuscei.

### Unuia, ca o ironie a soartei

În căsnicie-avea probleme
Căci mult prea des se îmbăta
Şi nu se întorcea devreme
Cum îi cerea soția sa.

Pân’ ce-ntr-o zi, întors la vreme
Şi treaz cum rar i se-ntâmpla,
Găsi nevasta cu un nene
Ce-avea…soție care bea.

### Invitație la...colaborare

**Dacă distinşii oameni de condei, cu sau fără origini mirosloveştene, doresc să ne dea sfaturi, sau chiar să colaboreze în contextul tematic rural, primim cu recunoştință şi onoare.Rugăm, de asemeni, localnicii care au exercițiul comunicării scrise să ne devină colaboratori.**

**ERATĂ: În numerele 3 şi 4 ale publicației noastre au apărut unele erori care nu aparțin autorilor, ci sunt consecințele operațiunilor tehnice efectuate de realizatorii revistei. Până la produsul final, gazeta trece prin mai multe operațiuni computerizate. Asta nu ne absolvă însă de atenție mai mare la verificarea matriței pe care o primim înaintea tipăririi. Urmare, ne cerem scuze şi intervenim cu următoarele precizări: imaginea de la articolul „Efectul evocării strămoşilor (nr. 4, autor ing. dr. Ionel Lupu) nu e cea din intenția autorului;- în articolul din nr. 3, referitor la vizita I.P.S. Teofan în comuna noastră, abrevierea corectă care precede numele Mitropolitului este „I.P.S” în loc de „P.S.”; în conținutul articolului este folosită corect, nu şi în titlu;- unele cuvinte care conțin litere cu diacritice din articolele publicației apar cu deficiențe, urmare (şi) a dificultăților de recunoaştere a semnelor de către computerele care procesează gazeta.**


## Redacția

Redactor coordonator:
Gheorghe Pârlea

Colegiul de redacție:

Virginica Stan,
Georgiana Popa,
Ioan Pârlea

Colaborator (editări computerizate)

Costel Apreutesei
E-mail: glasul.satului@gmail.com